

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

w brzmieniu po sprostowaniu

Dnia 9 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Dawczak - Schaefer
Protokolant:	Małgorzata Spindel

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2019 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa S. M.

przeciwko (...) w Z.

o stwierdzenie nieważności uchwały, ewentualnie uchylenie uchwały

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda S. M. na rzecz pozwanego (...) w Z. kwotę 377 zł (trzysta siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Dawczak - Schaefer

IC 523/18

UZASADNIENIE

Powód S. M. wniósł o stwierdzenie nieważności względnie uchylenie uchwały nr 8/2018 z dnia 7 czerwca 2018r. Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej(...) w Z. i zasądzenie kosztów procesu.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, iż jest członkiem pozwanej Spółdzielni, kandydował do Rady Nadzorczej (dalej RN) . Zaskarżona uchwała dotycząca wyborów do Rady Nadzorczej jest niezgodna z prawem – zarówno procedura jej podjęcia jak i sama uchwała są niezgodne z postanowieniami Statutu pozwanej, z dobrymi obyczajami i mają na celu pokrzywdzenie członków Spółdzielni tj powoda oraz K. M. (1), W. G. (1) i M. C. (1). M. C. i W. G., które są członkami Spółdzielni i nie zostały zamieszczone na liście kandydatów do Rady Nadzorczej, mimo ich prawidłowego zgłoszenia. Wbrew przyjętej procedurze i porządkowi obrad powód został pozbawiony możliwości przedstawienia się i zabrania głosu na części Walnego Zgromadzenia. Ponadto budzi poważne zastrzeżenia powoda sposób pouczenia o zasadach głosowania zarówno na karcie do głosowania jak i bezpośrednio przed głosowaniem przez obecnego na kolejnych częściach Walnego Zgromadzenia – radcę prawnego Spółdzielni, który pouczał, że „w każdym okręgu wyborczym należy pozostawić nieskreślone nazwisko kandydata, który ma zostać członkiem Rady Nadzorczej”. Takie pouczenie wg powoda obligowało głosujących do pozostawiania nieskreślonego jednego kandydata, nawet jeżeli

tego nie chciał – żeby głos był zgodnie z pouczeniem ważny. Głosowanie w takich okolicznościach należy uznać za nieswobodne, a nawet z góry ustawione, bowiem treścią pouczenia głosujący zostali zmanipulowani.

Pozwany wniósł w odpowiedzi na pozew o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania, podnosząc iż powód nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu uchwały, zajął 19 miejsce w wyborach do Rady Nadzorczej, w której skład wchodzi 9 osób, nie wykazał nieprawidłowości mających wpływ na wynik wyborów. Panie W. G. i M. C., które zgłosiły swoje kandydatury do Rady Nadzorczej, nie mogły zostać umieszczone na liście kandydatów, bowiem obie nie były członkami Spółdzielni (...), a jedynie członkom Spółdzielni przysługuje prawo kandydowania. Pozwana przyznała, że powód - zgłoszony na członka RN nie został przedstawiony i zaprezentowany, nie miał możliwości wypowiedzenia się na pierwszej części Walnego zgromadzenia przez niedopatrzenie prowadzącego, ale nie zwrócił na to uwagi przewodniczącego obrad przed głosowaniem, a na pozostałych częściach Walnego w których uczestniczył miał już taką możliwość. Pouczenie o zasadach głosowanie zawarte na kartach wyborczych było zgodne z Regulaminem wyborów do RN pozwanej Spółdzielni.

W toku postpowania ustalono co następuje:

Powód S. M. jestem członkiem (...). Był kandydatem do Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni na Walnym Zgromadzeniu Członków, które miało miejsce w dniach od 21.05.2018r. do 7.06.2018r. Wcześniej dwukrotnie kandydował do RN. Poza powodem jako kandydaci do RN zostały zgłoszone panie M. C. i W. G. , których kandydatury nie znalazły się ostatecznie na listach kandydatów poddanych pod głosowanie Walnego Zgromadzenia.

Posiedzenie Walnego Zgromadzenia odbywało się w 9 częściach. Powód nie uczestniczył w we wszystkich częściach. W pierwszej części Walnego Zgromadzenia jego nazwisko przy przedstawianiu kandydatur zostało pominięte, nie zostało wyczytane. Nazwiska kandydatów którzy się mieli prezentować wyczytywał pracownik Spółdzielni B. K. lista była sporządzona alfabetycznie, powód był pod numerem 8, wcześniej przedstawiał się K. M. (1) i powstał konflikt bo K. M. zaczął nagrywać obrady Walnego Zgromadzenia i to spowodowało, że w zamieszczeniu pominięto nazwisko powoda. Powód nie zareagował od razu na to pominięcie, rozmawiał z K. M., a uwagę zwrócił, że nie został wyczytany dopiero po głosowaniu. W pozostałych częściach miał już możliwość prezentacji swojej kandydatury i z tego korzystał.

Prządek obrad oraz projekty które miały być poddawane pod głosowanie były dostępne dla członków Spółdzielni przez obradami Walnego Zgromadzenia. Na kartach do głosowania było zawarte pouczenie o sposobie głosowania zgodne z §7 Regulaminu wyborów do(...) (...) w Z..

Sposób głosowania na Walnym Zgromadzeniu poprzednim i obecnym był podobny. Różnica polegała na tym, wg św. M., że na karcie do głosowania była dopisana uwaga m.in., że „należy pozostawić nieskreślone nazwisko jednego kandydata, który ma zostać członkiem rady nadzorczej”, co budziło zastrzeżenia niektórych głosujących, jednak uwagi dotyczące tego pouczenia zgłaszano wyłącznie w jednym okręgu. Dodatkowo przed przystąpieniem do głosowania na każdej z części Walnego Zgromadzenia radca prawny przedstawił zasady głosowania. Pouczał, że oddany głos jest ważny, jeżeli na karcie do głosowania w każdym okręgu pozostanie nazwisko jednego kandydata, jednocześnie zaznaczał, że można skreślić wszystkich kandydatów, ale to nie prowadzi do wyboru członków RN. Żeby wybrać członków RN musi zostać w każdym okręgu jeden kandydat i jeżeli wyborcy nie zagłosują na kandydata - to nie doprowadzi to do wyboru kandydatów do Rady Nadzorczej a to jest przedmiotem zabrania członków Spółdzielni.

Powód jak twierdzi, musiał się mocno skupić aby zrozumieć te zasady głosowania, wg niego, można było tłumaczenie rady rozumieć tak, iż skreślenie wszystkich kandydatów spowoduje, że głos będzie uznany za nieważny i jeżeli żaden z kandydatów mu się nie podoba to nie udzielając żadnemu poparcie (skreślając wszystkich) naraża się, że cała jego karta - oddany głos jest nieważny we wszystkich okręgach. Taką interpretację obowiązujących przepisów jak przedstawił przedstawiciela pozwanego należy, w ocenie powoda uznać jako niedozwoloną nadinterpretacją.

Także niewłaściwie użyte zostało w pouczeniu pisemnym na karcie głosowania słowo „należy” jest zostało przyznane [przez prezesa spółdzielni na drugiej części Walnego. Można było zrozumieć, jak twierdził powód, że interpretacja pełnomocnika spółdzielni chroni 4 osoby, które kandydowały do Rady Nadzorczej nie mając kontrkandydata. Powód sam nie zadawał żadnych pytań radcy Spółdzielni.

W poszczególnych częściach Walnego Zgromadzenia brały udział w większości osoby starsze, które dodatkowo prosiły o wytłumaczenie zasad głosowania i dla których autorytetem jest pełnomocnik Spółdzielni, zatem jego tłumaczenia odnośnie zasad głosowania miały, zdaniem powoda istotny wpływ na wynik tego głosowania.

Powyższe ustalono w oparciu o zebranie w sprawie dokumenty, w szczególności Statut Spółdzielni, Regulamin Wyborów do Rady Nadzorczej, porządek obrad Walnego gromadzenia, zaskarżonej uchwały, karty do głosowania, zaproszenia wraz z porządkiem obrad, wniosków i oświadczeń M. C. i W. G. , które to dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Ustalenia swoje Sąd oparł także o treści wszystkich części Walnego Zgromadzenia, odsłuchane w tych częściach w których dotycząc a kwestii związanych z roszczeniem powoda, oraz zeznania świadków i samych stron, przy czym zeznania świadków się wzajemnie uzupełniały. Sąd nie dał wiary zeznaniom św. K. M. w tej ich części, w której stwierdził, że nie potwierdza by pełnomocnik w ramach pouczeń o sposobie głosowania tłumaczył, że można przekreślić wszystkich kandydatów na liście, bowiem są one sprzeczne z treścią nagrań odtworzonych na rozprawie a obejmujących pouczenia wygłoszone przez radcę Spółdzielni.

Z uwagi na treść art. 45 ust.2 Ustawy Prawa Spółdzielcze nie można dać wiary wyjaśnieniom świadka Z. N. w tej ich części, w której stwierdził, iż wiem, że panie M.C. i W. G. nie zostały umieszczone na liście kandydatów do Rady Nadzorczej, bo nie pasowały do tego otoczenia i dlatego ich nie dopuścili.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest, czy sposób przeprowadzania wyborów do Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni był zgodny z prawem, z postanowieniami Statutu pozwanej, z dobrymi obyczajami lub miały na celu pokrzywdzenie członków Spółdzielni. W szczególności należało ustalić, czy nieumieszczenie na kartach do głosowania wskazanych przez powoda osób wśród kandydatów na członków Rady Nadzorczej, nieudzielenie powodowi głosu na 1 części Walnego Zgromadzenia i pouczenie o sposobie wypełnienia wypełniania kart do głosowania nie miało wpływu na wynik wyborów.

Zgodnie z art. 42 § 3, 4 i 6 ustawy z 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu. Każdy członek spółdzielni lub zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, jeżeli zaś powództwo wnosi członek nieobecny na walnym zgromadzeniu na skutek jego wadliwego zwołania - w ciągu sześciu tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia walnego zgromadzenia. Uchwała niesprzeczna z przepisem prawa, ale w inny sposób naruszająca porządek prawny między innymi przez jej sprzeczność z postanowieniami statutu, podlega uchyleniu przez sąd.

Należy stwierdzić, że powód w ustawowym terminie wniósł przedmiotowy pozew do Sądu oraz, że zgodnie z art. 42 § 4 ustawy - Prawo spółdzielcze posiada legitymację do wystąpienia z rozpoznawanym powództwem.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych przez powoda w pozwie tj. w zakreślonym przez ustawę terminie, należy wskazać, iż zdaniem Sądu zgłaszając kandydatury pań M. C. i W. G. do Rady Nadzorczej miał interes prawny w kwestionowaniu niewpisania tych osób na listy kandydatów. Zgodnie z obowiązującą w dacie Walnego Zgromadzenia ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, ustawy -

Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo spółdzielcze zmieniona została treść art.3.2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który od dnia 9.09.2017r. posiada brzmienie: Członkiem spółdzielni jest osoba fizyczna, choćby nie miała zdolności do czynności prawnych albo miała ograniczoną zdolność do czynności prawnych. W szczególności dla rozpoznawanej sprawy znaczenie ma treść pkt 3¹ art.3 zgodnie z którym „Członkiem spółdzielni może być osoba, która nabyła prawo odrębnej własności lokalu. Właścicielowi lokalu, który nie jest członkiem spółdzielni, przysługuje roszczenie o przyjęcie w poczet członków spółdzielni. Przepis art. 16 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze stosuje się odpowiednio. Osoba, która nabyła prawo odrębnej własności lokalu, zachowuje członkostwo w spółdzielni”.

Bezsprzecznie wśród podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 1-3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (nawiązujących stosunek członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej z mocy prawa) nie znajdują się osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej tj. 9 września 2017 r. posiadały prawo odrębnej własności lokalu, a nie posiadały członkostwa w spółdzielni. Osobom takim ustawodawca przyznał na podstawie przytoczonego art. 3 ust. 3¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych roszczenie o przyjęcie w poczet członków spółdzielni. Przepisu tego nie można odczytywać, tak jak to czyni strona pozwana, a mianowicie że nie jest on skierowany do osób, które nabyły własność lokalu objętego przepisami ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i nie były członkami spółdzielni przed wejściem w życie nowelizacji z 20 lipca 2017 r., lecz jedynie do podmiotów które własność lokalu dopiero nabędą. W ocenie sądu przepis ten wskazuje jedynie, że w przypadku właścicieli lokali członkostwo w spółdzielni jest dobrowolne i nie jest obowiązkowe. To czy wejdą oni w poczet członków spółdzielni pozostawiono ich woli, niezależnie od daty nabycia własności lokalu. Inaczej rzecz ujmując, z przepisu tego wynika, że właściciel lokalu w budynku zarządzanym przez spółdzielnię może zostać członkiem spółdzielni, ale też że takiego obowiązku nie ma. W sytuacji jednak, gdy wyrazi się on wolę uzyskania statusu członka spółdzielni to spółdzielnia, jak wynika z art. 23 ust. 2 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, nie może odmówić przyjęcia go w poczet członków. Bezsporne w sprawie jest, że panie M. C. i W. G. nie były członkami Spółdzielni i nie mogły kandydować do Rady Nadzorczej i decyzja podjęta przez pozwaną w tym zakresie była zasadna.

Marginalnie należy wskazać, że W. G. (1) nie była zainteresowana przystąpieniem do Spółdzielni w charakterze członka, bo do dnia rozpoznania sprawy nie złożyła stosowanej deklaracji.

Odnosząc się do nieudzielenie głosu powodowi w pierwszej części Walnego Zgromadzenia należy przede wszystkim zauważyć, że żaden przepis rangi ustawowej ani Statut Spółdzielni tej kwestii nie reguluje, a wynika to wyłącznie z przyjętej praktyki. Biorąc pod uwagę opis sytuacji jaka miała miejsce na pierwszej części Walnego Zgromadzenia, zamieszanie powstałe po ustaleniu, że jeden z kandydatów, bezpośrednio występujący przez powodem nagrywał posiedzenie, nie można uznać, że działanie pozwanej było zamierzone. Należy nadto zauważyć, że powód miał możliwość zgłoszenia tej kwestii np. w trakcie prezentacji pozostałych kandydatów, którzy przedstawiali się wg listy alfabetycznie ustalonej, ale tego nie uczynił.

Odnosnie do sposobu pouczenia o sposobie głosowania należy wskazać, że wbrew twierdzeniom powoda radca Spółdzielni mimo, że stwierdzał, iż należy zostawić jednego kandydata w każdym okręgu wyborczym informował także, że możliwe jest skreślenie wszystkich kandydatów, ale wtedy wybory nie osiągną zamierzonego celu – tj nie zostanie wybrana odpowiednia liczba członków rady nadzorczej. Bezspornym jest, że większość uczestniczących w wyborach spółdzielców to byli ludzie starsi, którzy mieli kłopot ze zrozumieniem pouczenia, stąd zastosowanie sformułowanie, że wybory nie będą ważne w sposób obrazowy wskazywała, że wyborcy nie osiągną swojego celu – tzn. nie wybiorą stosownej liczby członków RN. Nie można tego uznać za wpływanie na wynik wyborów.

Ponadto, jak wynika z zaskarżonej uchwały w głosowaniu wzięło udział 195 uprawnionych na ogólną liczbę 2.783 osoby. Głosowało 194 osoby uprawnione, oddano 167 głosów „za” 3 „przeciw”, co oznacza, że użyte w pouczeniu sformułowanie było na tyle jasne i czytelne, że nie wpłynęło na zmianę decyzji co najmniej 3 osób spośród głosujących.

